

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia (...) r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Przemysław Strach
Sędziowie:	SSA Urszula Duczmal SSA Marek Kordowiecki (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Magdalena Ziembiewicz

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. del. do Prok. Apel. Alicji Woźniak

po rozpoznaniu w dniu 16.12.(...) r.

sprawy **A. P., Ł. I. i G. S.**

oskarżonych z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s., art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oskarżonego A. P.

od wyroku Sądu Okręgowego w Z.

z dnia (...)

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że ustala wysokość orzeczonego w punkcie 6 wobec oskarżonego A. P. obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej na kwotę 1.520.108,00 (jeden milion pięćset dwadzieścia sto osiem złotych 00/100) złotych oraz ustala wysokość orzeczonego w punkcie 10 wobec oskarżonego G. S. obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej na kwotę 133.292,00 (sto trzydzieści trzy dwieście dziewięćdziesiąt dwa złote 00/100) złotych;

II. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części;

III. zwalnia oskarżonego A. P. od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w przypadającej od niego części i w całości tymi kosztami obciąża Skarb Państwa oraz zwalnia tego oskarżonego od ponoszenia opłaty za to postępowanie.

MAREK KORDOWIECKI PRZEMYSŁAW STRACH URSZULA DUCZMAL

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Z. wyrokiem z dnia (...) r. w sprawie o sygn. akt (...) uznał oskarżonego A. P. za winnego tego, że w okresie pomiędzy (...) roku w Z. woj. (...), w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstwa stałe źródło dochodu, prowadził działalność gospodarczą pod firmą

(...) z siedzibą w D., polegającą na handlu sprzętem elektronicznym, akcesoriami komputerowymi, z pominięciem należności publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług (...) oraz podatku dochodowego, przy czym w zakresie podatku od towarów i usług (...) w okresie od (...) roku do (...) roku, podając nieprawdę w składanych Drugiemu Urzędowi Skarbowemu w Z. kwartalnych deklaracjach VAT – 7K, nie wykazując osiągniętych obrotów, zaniżył podatek należny o kwoty:

- 90.113 zł za I kwartał (...) r.,
- 57.572 zł za II kwartał (...) r.,
- 65.195 zł za III kwartał (...) r.,
- 49.716 zł za IV kwartał (...) r.,
- 83.715 zł za I kwartał (...) r.,
- 23.635 zł za II kwartał (...) r.,
- 125.882 zł za III kwartał (...) r.,
- 297.342 zł za IV kwartał (...) r.,
- 216.084 zł za I kwartał (...) r.,
- 137.447 zł za II kwartał (...) r.,
- 128.009 zł za III kwartał (...) r.,
- 194.958 zł za IV kwartał (...) r.,
- 37.247 zł za I kwartał (...) r.,
- 2.754 zł za II kwartał (...) r.,
- 5.448 zł za III kwartał (...) r.,

w łącznej wysokości 1.515.108 zł, w zakresie zaś podatku dochodowego nie złożył w Drugim Urzędzie Skarbowym w Z. zeznań rocznych za poszczególne lata od (...) do (...), uchylając się od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie z tytułu tego podatku w kwotach:

- 4.501 zł za (...) r.,
- 5.515 zł za (...) r.,
- 11.175 zł za (...) r.,
- 14.250 zł za (...) r.,

w łącznej wysokości 35.441 zł, co stanowi małą wartość w rozumieniu art. 53§14 k.k.s., to jest popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. i art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 2§2 k.k.s. i za przestępstwo to na podstawie art. 56§1 k.k.s. w zw. z art. 7§2 k.k.s. w zw. z art. 38§1 pkt 3 k.k.s. i art. 2§2 k.k.s. wymierzył mu karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w liczbie 500 stawek dziennych w wysokości po 60 zł każda z nich, przy czym na poczet tej grzywny na podstawie art. 63§1 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. zaliczył oskarżonemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie w dniach od 17 sierpnia 2006 r. do dnia 19 sierpnia 2006 r. oraz od dnia 4 września 2006 r. do dnia 4 maja 2007 r. i przy

przyjęciu, że jeden dzień pozbawienia wolności jest równoważny dwóm dziennym stawkom grzywny uznał tę karę za wykonaną w liczbie 488 stawek dziennych

oraz uznał oskarżonego A. P. za winnego tego, że w dniu 03 września 2004 r. w Z. na dokumencie zlecenia polecenia wypłaty w obrocie dewizowym na rachunku w banku (...) należącym do Ł. I. w zleceniu przelewu z rachunku na rzecz beneficjenta w H. Kong Bank ((...)) kwoty 2.217 USD podrobił podpis zleceniodawcy Ł. I., tj. popełnienia przestępstwa z art. 270§1 k.k. i za przestępstwo to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 85 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. i art. 39§1 i 2 k.k.s. połączył orzeczone wobec tego oskarżonego kary pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. i art. 41a§1 k.k.s. warunkowo zawiesił na okres 5 lat próby, oddając go w tym okresie na podstawie art. 41a§2 k.k.s. pod dozór kuratora i na podstawie art. 41§2 i §4 pkt 1 k.k.s. orzekł wobec oskarżonego A. P. obowiązek uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej w łącznej kwocie 1.555.549 zł w terminie 3 lat od uprawomocnienia się wyroku,

natomiast uniewinnił oskarżonego A. P. od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegającego na tym, że w okresie pomiędzy 01 stycznia 2003 roku do 04 września 2006 roku w Z. woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, działając w porozumieniu z innymi osobami, poprzez dokonywanie operacji finansowych na rachunkach bankowych, podejmował czynności w formie dokonywania wpłat, poleceń przelewów i wypłat środków finansowych, mając na celu udaremnienie lub znaczne utrudnienie stwierdzenia przestępnego pochodzenia środków finansowych uzyskanych z korzyści związanych z popełnieniem przestępstw karno-skarbowych, polegającego na zatajeniu przed właściwym organem podatkowym rzeczywistego obrotu w kwotach 583.049,30 USD, 15.820 Euro, 17.926.776,17 zł, osiągając znaczną korzyść majątkową w postaci wskazanych powyżej nieuiszczonych należności podatkowych, a nadto w dniu 17.08.2006 r. celem udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia pochodzenia środków finansowych z przestępstw karno-skarbowych, wywoził przez przejście graniczne w G. pieniądze w kwotach 8.800 Euro i 9.330 zł;

uznał oskarżonego G. S. za winnego tego, że w okresie pomiędzy (...) (...) r. a (...) (...) r. we W., w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, czyniąc sobie z popełnienia przestępstw stałe źródło dochodu, prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...), polegającą na handlu sprzętem elektronicznym, akcesoriami komputerowymi oraz importem sprzętu komputerowego, z pominięciem należności publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług (...) oraz podatku dochodowego, przy czym w zakresie podatku od towarów i usług (...) w okresie od (...) (...) roku do (...) (...) roku, podając nieprawdę w składanych w Urzędzie Skarbowym W. kwartalnych deklaracjach VAT – 7K, nie wykazując osiągniętych obrotów, zaniżył podatek należny o kwoty:

- 8.549 zł za I kwartał (...) r.,
- 33.245 zł za II kwartał (...) r.,
- 11.098 zł za III kwartał (...) r.,
- 18.643 zł za IV kwartał (...) r.,
- 53.696 zł za I kwartał 2006 r.,
- 7.450 zł za II kwartał 2006 r.,
- 9.371 zł za III kwartał 2006 r.,

w łącznej wysokości 142.052 zł, co stanowi małą wartość w rozumieniu art. 53§14 k.k.s., w zakresie zaś podatku dochodowego nie ujawnił w zeznaniach rocznych składanych w Urzędzie Skarbowym W. danych o przedmiocie i podstawach opodatkowania za poszczególne lata od 2004 do 2006, uchylając się od opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych, przez co naraził Skarb Państwa na uszczuplenie z tytułu tego podatku w kwotach:

- 5.008 zł za 2004 r.,

- 16.169 zł za (...) r.,

- 18.079 zł za 2006 r.,

w łącznej wysokości 39.256 zł, co stanowi małą wartość w rozumieniu art. 53§14 k.k.s., to jest popełnienia przestępstwa skarbowego z art. 56§2 k.k.s. i art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 2 k.k.s. i art. 2§2 k.k.s. i za przestępstwo to na podstawie art. 56§2 k.k.s. w zw. z art. 38§1 pkt 2 k.k.s. i art. 2§2 k.k.s. wymierzył mu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności i karę grzywny w liczbie 200 stawek dziennych w wysokości po 60 stawek każda z nich, przy czym wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na podstawie art. 69§1 i 2 k.k. w zw. z art. 20§2 k.k.s. i art. 41a§1 k.k.s. warunkowo zawiesił na okres 3 lat próby, oddając oskarżonego w tym okresie na podstawie art. 41a§2 k.k.s. pod dozór kuratora i na podstawie art. 41§2 i §4 pkt 1 k.k.s. orzekł wobec tego oskarżonego obowiązek uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej w łącznej kwocie 172.548 zł w terminie 3 lat od uprawomocnienia się wyroku,

nadto uniewinnił oskarżonego G. S. od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 299§1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegającego na tym, że w okresie od 08 marca 2005 r. do 06 kwietnia 2006 r. we W. i innych miejscowościach na terenie Polski, działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, kilkakrotnie w krótkich odstępach czasu i przy wykorzystaniu tej samej sposobności, poprzez dokonywanie operacji finansowych na własnym rachunku bankowym w (...) Banku (...) o numerze (...), podejmował czynności w formie dokonywania wpłat poleceń przelewów środków finansowych na zagraniczne rachunki bankowe w C. i H. Kongu w różnych kwotach od 1.411 do 41.914,20 USD w łącznej kwocie 126.915,60 USD, mając na celu udaremnienie lub znaczne utrudnienie stwierdzenia przestępczego ich pochodzenia z korzyści związanych z popełnieniem przestępstw skarbowych, polegających na zatajeniu przed właściwym organem podatkowym rzeczywistego obrotu i zysku z działalności gospodarczej polegającej na handlu sprzętem komputerowym;

a nadto uniewinnił oskarżonego Ł. I. od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s., polegającego na tym, że w okresie pomiędzy 02 kwietnia 2003 roku a 31 sierpnia 2006 roku w Z. woj. (...), w krótkich odstępach czasu, w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, udzielił pomocy prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w D., polegającą na handlu sprzętem elektronicznym, akcesoriami komputerowymi w narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług (...) w składanych Drugiemu Urzędowi Skarbowemu w Z. kwartalnych deklaracjach VAT – 7K, który nie wykazując osiągniętych obrotów, zaniżył podatek należny o kwoty:

- 57.572 zł za II kwartał 2003 r.,

- 65.195 zł za III kwartał 2003 r.,

- 49.716 zł za IV kwartał 2003 r.,

- 83.715 zł za I kwartał (...) r.,

- 23.635 zł za II kwartał 2004 r.,

- 125.882 zł za III kwartał 2004 r.,

- 297.342 zł za IV kwartał 2004 r.,

- 216.084 zł za I kwartał 2005 r.,

- 137.447 zł za II kwartał 2005 r.,

- 128.009 zł za III kwartał 2005 r.,
- 194.958 zł za IV kwartał 2005 r.,
- 37.247 zł za I kwartał 2006 r.,
- 2.754 zł za II kwartał 2006 r.,
- 5.448 zł za III kwartał 2006 r.,

w łącznej wysokości 1.473.995 zł, co stanowi wielką wartość w rozumieniu art. 53§16 k.k.s. w ten sposób, że udostępnił mu założony przez siebie rachunek bankowy walutowy a`vista w Banku (...) S.A., celem ukrycia na nim obrotu gotówkowego związanego z transakcjami gospodarczymi opodatkowanymi podatkiem od towarów i usług (...) oraz uniewinnił oskarżonego Ł. I. od popełnienia zarzuconego mu czynu z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k., polegającego na tym, że w okresie pomiędzy 02 kwietnia 2003 roku a 31 sierpnia 2006 roku w Z. woj. (...), w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, w krótkich odstępach czasu, działając w porozumieniu z innymi osobami, poprzez dokonywanie operacji finansowych na rachunkach bankowych, podejmował czynności w formie dokonywania wpłat, poleceń przelewów i wypłat środków finansowych, mając na celu udaremnienie lub znaczne utrudnienie stwierdzenia przestępnego pochodzenia środków finansowych uzyskanych z korzyści związanych z popełnieniem przestępstw karno-skarbowych, polegającego na zatajeniu przed właściwym organem podatkowym rzeczywistego obrotu w kwotach 583.049,30 USD na założonym przez siebie rachunku bankowym walutowym a`vista w Banku (...) S.A., w następstwie czego A. P. osiągnął znaczną korzyść majątkową w postaci wskazanych powyżej nieuiszczonych należności podatkowych

a nadto orzekł o kosztach procesu.

Wyrok ten ***zaskarżyli apelacjami prokurator i obrońca oskarżonego A. P.***

Prokurator zaskarżył ten wyrok w części dotyczącej uniewinnienia wszystkich oskarżonych na ich niekorzyść, zarzucając w apelacji temu wyrokowi:

1. obrazę art. 299§1 k.k. dotyczącą zaskarżonego wyroku w jego punkcie 2 odnoszącym się do oskarżonego A. P., w punkcie 7 odnoszącym się do oskarżonego Ł. I. oraz w punkcie 11 odnoszącym się do oskarżonego G. S. a polegającą na niezasadnym przyjęciu, iż opisane w punktach zarzutowych II, V i VII aktu oskarżenia operacje finansowe realizowane na rachunkach bankowych podejrzanych, jak też wywożone przez przejście graniczne w G. przez A. P. pieniądze w kwotach 8.800 Euro i 9.330 zł nie dotyczyły środków pieniężnych pochodzących z korzyści majątkowych uzyskanych z przestępstw skarbowych opisanych w punktach zarzutowych I i VI aktu oskarżenia, a ponadto, że dokonany tymi środkami pieniężnymi obrót na rachunkach bankowych oraz wywóz z kraju nie miał na celu udaremnienia lub znacznego utrudnienia stwierdzenia przestępnego pochodzenia środków finansowych uzyskanych z korzyści związanych z popełnieniem przestępstw skarbowych, choć prawidłowa, zgodna z orzecznictwem i stanowiskiem doktryny ocena prawna prawidłowych ustaleń stanu faktycznego w tym zakresie nakazuje stwierdzenia przeciwne;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść w części dotyczącej zaskarżonego wyroku w jego punkcie 7, odnoszący się do oskarżonego Ł. I., a polegający na niezasadnym przyjęciu, iż oskarżony ten nie dopuścił się przestępstwa z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s., polegającego na udzieleniu pomocy, prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą (...) z siedzibą w D., polegającą na handlu sprzętem elektronicznym, akcesoriami komputerowymi w narażeniu na uszczuplenie należności publicznoprawnych w postaci podatku od towarów i usług (...) w łącznej wysokości 1.473.995 zł w ten sposób, że udostępnił mu założony przez siebie rachunek bankowy walutowy a`vista w Banku (...) S.A. celem ukrycia na nim obrotu gotówkowego związanego z transakcjami gospodarczymi opodatkowanymi podatkiem od towarów i usług (VAT), gdyż nie obejmował swą świadomością, że udostępniając rachunek bankowy A. P. na cele prowadzonej przezeń działalności gospodarczej, na którym dokonano w okresie pomiędzy kwietniem 2003 roku

a sierpniem 2006 roku obrotu dewizowego w handlu międzynarodowym w kwocie łącznej 583.049,30 USD, nie obejmował swą świadomością co najmniej zgody na skutki podatkowe wynikające z wykorzystania tych środków w obrocie gospodarczym, a w konsekwencji nie obejmował swą świadomością co najmniej zgody na transferowanie przez swój rachunek bankowy za granicę środków płatniczych pochodzących z przestępstw skarbowych, podczas gdy dowody ujawnione na rozprawie i ustalone na ich podstawie okoliczności, ocenione we wzajemnym ze sobą powiązaniu z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań doświadczenia życiowego uzasadniają przypisanie oskarżonemu dopuszczenia się zarzucanego w akcie oskarżenia przestępstwa wyczerpującego dyspozycję art. 18§3 k.k. w zw. z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. a także przypisanie mu świadomości w zakresie zgody na transferowanie przez swój rachunek bankowy środków pieniężnych pochodzących z przestępstw skarbowych popełnionych przez A. P. co najmniej w zamiarze wynikowym

i w oparciu o te zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku we wskazanej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego A. P. zaskarżył ten wyrok w części skazującej tego oskarżonego w zakresie kary, zarzucając mu w apelacji:

1. rażąco niewspółmierność kary polegającą na:

- wymierzeniu oskarżonemu rażąco surowych kar zarówno jednostkowych, jak i kary łącznej,
- wymierzeniu kary grzywny za przestępstwo przypisane oskarżonemu w punkcie 1 części dyspozytywnej zaskarżonego wyroku,
- orzeczeniu wobec oskarżonego obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej,

mimo postawy oskarżonego po popełnieniu przestępstwa oraz ustalonych w sprawie okoliczności podmiotowo – przedmiotowych;

2. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 41§2 k.k.s., polegającą na nałożeniu wobec oskarżonego A. P. obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej również co do kwoty 35.414,00 zł, co do której oskarżony poprzez niezłożenie w Drugim Urzędzie Skarbowym w Z. zeznań rocznych w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych za poszczególne lata od 2002 roku do roku 2005 roku naraził Skarb Państwa na jej uszczuplenie, mimo iż przepis art. 41§2 k.k.s. pozwala na zastosowanie tej instytucji jedynie w przypadku uszczuplenia należności publicznoprawnej

i w oparciu o te zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu za czyn opisany w punkcie 1 części wstępnej wyroku w zmodyfikowanej przez Sąd I instancji postaci kary 1 roku pozbawienia wolności, za czyn opisany w punkcie 3 części wstępnej wyroku kary 3 miesięcy pozbawienia wolności, orzeczenie wobec oskarżonego kary łącznej 1 roku pozbawienia wolności oraz uchylenie punktu 6 zaskarżonego wyroku, ewentualnie o uchylenie tego wyroku w zaskarżonej części i w tym zakresie przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora okazała się nieuzasadniona, zaś apelacja obrońcy oskarżonego A. P. okazała się zasadna w zakresie postawionego zarzutu obrazę przepisu art. 41§2 k.k.s.

Na wstępie należy zauważyć, iż obaj skarżący w zasadzie nie kwestionują ustaleń faktycznych dokonanych przez Sąd I instancji na podstawie prawidłowo przeprowadzonego na rozprawie postępowania dowodowego, jak również co do zasady zastrzeżeń skarżących nie budzi ocena tych dowodów pod kątem ich wiarygodności.

Sąd Apelacyjny więc w pełni odwołuje się do tych ustaleń zawartych w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, jak i do oceny wszystkich dowodów zebranych w sprawie, która to ocena i ustalone na jej podstawie fakty w pełni odpowiadają wymogom art. 7 k.p.k.

W świetle tych okoliczności nie ulega więc wątpliwości dopuszczenie się w sposób świadomy i celowy przez oskarżonego A. P. przestępstwa skarbowego kwalifikowanego z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. i art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 2§2 k.k.s. oraz dopuszczenie się w sposób świadomy i celowy przez oskarżonego G. S. przestępstwa skarbowego kwalifikowanego z art. 56§2 k.k.s. i art. 54§2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 2 k.k.s. w zw. z art. 2§2 k.k.s. Zresztą w przypadku zaskarżonego wyroku w części skazującej G. S. nie wywiedziono w ogóle apelacji a tym samym skontrolowanie tej części przez Sąd Apelacyjny nie znajduje procesowego uzasadnienia, poza orzecznym wobec tego oskarżonego obowiązku uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej na podstawie art. 41§2 i 4 k.k.s., o czym będzie mowa w końcowej części niniejszego uzasadnienia.

Wreszcie najmniejszych zastrzeżeń nie budzi przypisanie oskarżonemu A. P. przestępstwa z art. 270§1 k.k., które znajduje pełne uzasadnienie w wyjaśnieniach tego oskarżonego, w opinii biegłego z dziedziny badań pisma ręcznego i samym podrobionym dokumencie zlecenia polecenia wypłaty na rachunku w Banku (...) należącym do Ł. I..

Sąd I instancji wyjątkowo starannie ocenił istotne dowody przeprowadzone na poparcie powyższych ustaleń faktycznych przemawiających jednoznacznie za winą oskarżonego P. w popełnieniu przypisanego mu przestępstwa skarbowego, wyjaśnił dokładnie stronę podmiotową działania oskarżonego oraz przyjętą do tego działania kwalifikację prawną łącznie z koniecznością zastosowania reguły określonej w art. 2§2 k.k.s. Tak samo dokładnie Sąd Okręgowy wyjaśnił podstawę przyjęcia winy i kwalifikacji prawnej przestępstwa podrobienia dokumentu przez oskarżonego A. P..

Sąd Apelacyjny w pełni akceptuje te ustalenia Sądu Okręgowego i by się tu nie powtarzać w pełni powołuje się na nie, czyniąc z nich integralną część niniejszego uzasadnienia.

Zastrzeżenia apelującego prokuratora budzi natomiast uniewinnienie oskarżonych Ł. I. od popełnienia zarzuconego mu czynu polegającego na udzieleniu pomocy A. P. w popełnieniu przestępstwa skarbowego sprowadzającego się do narażenia na uszczuplenie należności publicznoprawnych w postaci podatku VAT i w konsekwencji tego uniewinnienia również uniewinnienie tego oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu przestępstwa „prania brudnych pieniędzy” z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz uniewinnienie oskarżonych A. P. i G. S. od popełnienia zarzuconych im przestępstw „prania brudnych pieniędzy” z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do ustalenia, czy zebrany w toku rozprawy materiał dowodowy pozwala na wykazanie oskarżonemu Ł. I. dopuszczenia się w sposób umyślny pomocnictwa A. P. do popełnienia przestępstwa skarbowego.

W tym zakresie poza wyjaśnieniami oskarżonych A. P. i Ł. I. Sąd Okręgowy dysponował jedynie dokumentami związanymi z przepływem środków pieniężnych przez konto a`vista założone przez Ł. I. w Banku (...) S.A. w walucie USD.

Ł. I. w pierwszych swoich wyjaśnieniach werbalnie przyznał się do obu postawionych mu zarzutów odnośnie pomocnictwa A. P. do popełnienia przestępstwa skarbowego oraz przestępstwa „prania brudnych pieniędzy”, jednakże w tym zakresie odmówił złożenia wyjaśnień (k. 405-408). Konsekwentnie odmawiał złożenia wyjaśnień podczas kolejnych przesłuchań (k. 435-438, 441-442), by następnie znów dwukrotnie przyznać się do w/w czynów, ale odmawiając złożenia wyjaśnień (k. 467-468, 718-720).

W toku kolejnych przesłuchań natomiast oskarżony ten w rzeczywistości nie przyznał się do winy, wyjaśniając, iż A. P., z którym od dzieciństwa miał bliskie kontakty i wiedział, że prowadzi on działalność gospodarczą w zakresie handlu elektroniką, komputerami itp., poprosił go o założenie konta walutowego, by móc dalej prowadzić swoją działalność,

gdyż był ścigany przez komorników i wszelkie środki przechodzące przez jego własne konto były zajmowane na poczet egzekucji. Koledze chodziło zaś o dokonywanie przez to konto płatności kontrahentom z Azji za akcesoria elektroniczne, które sprowadzał od tych kontrahentów do Polski i którymi w Polsce handlował. Z wyjaśnień tych wynika, że w rzeczywistości konto to obsługiwał A. P. a on czasami podpisywał dokumenty pozwalające na dokonanie płatności. Oskarżony wyjaśnił, iż miał pełne zaufanie do kolegi, nie podejrzewał nawet, że w ramach prowadzonej działalności nie płaci on podatków w związku z prowadzonym handlem i w związku z tymi wpłatami na konto i dalszymi przelewami kontrahentom w Azji nie powziął żadnych podejrzeń i obaw, że działalność A. P. wiąże się z popełnianiem przestępstw (k. 2022-2025, 2092-2094).

Podobnie oskarżony I. wyjaśnił na rozprawie, podając, iż początkowo przyznawał się do zarzuconych czynów, bowiem wówczas dowiedział się, że działalność A. P. była nielegalna i faktycznie, mimo że nie miał tego świadomości, pomagał P. w związku z założeniem konta walutowego i udostępnieniem mu tego konta w prowadzeniu tej działalności. Oskarżony dobitnie przy tym podkreślił, iż nie wiedział, że A. P. nie odprowadza podatków (k. 4688-4689).

Podnieść należy, iż wyjaśnienia te nie są odosobnione, bowiem w pełni znajdują one odzwierciedlenie nie tylko w dokumentacji dotyczącej obrotów dokonywanych na tym koncie, jak i w opiniach biegłych z dziedziny badań pisma ręcznego, ale przede wszystkim w wyjaśnieniach oskarżonego A. P.. Początkowo oskarżony ten przyznawał się do zarzuconych mu dwóch czynów (będących przedmiotem osądu w niniejszym postępowaniu), ale konsekwentnie odmawiał złożenia wyjaśnień (k. 320-321, 326-328, 394-397, 441-442, 460-461, 721-724). W kolejnych wyjaśnieniach przyznał, że obracał pieniędzmi przez konto Ł. I. i że podrobił podpis I. na jednym z dokumentów - znajdującym się na k. 2000 (k. 1506-1508), natomiast w kolejnych wyjaśnieniach potwierdził wypowiedzi Ł. I. na temat ich znajomości od dzieciństwa i na temat okoliczności, w jakich doszło do otwarcia przez Ł. I. rachunku a`vista, przez który następnie przelewał pieniądze dla kontrahentów z A., od których kupował sprzęt elektroniczny, który sprzedawał z zyskiem w Polsce, potwierdzając także, iż podobny sprzęt elektroniczny i komputerowy zakupywał w N., po który jeździł z gotówką a który następnie sprzedawał z zyskiem w Polsce (k. 2072-2075, 2090-2091). Powyższe potwierdził w toku kolejnych przesłuchań, jednakże odmówił składania wyjaśnień (k. 2204-2205, 2633-2634, 3591-3593, 4506-4508).

W toku rozprawy natomiast oskarżony A. P. potwierdził swoje dotychczasowe wyjaśnienia, negując jednak swoją winę w zakresie popełnienia przestępstwa „prania brudnych pieniędzy”, wyjaśniając jak przebiegała jego działalność, tłumacząc, że stale obracał zarobionymi pieniędzmi z handlu elektroniką, przeznaczając je na kolejne zakupy a jedynie nie odprowadzał z tej działalności podatków, przy czym Ł. I., udostępniając mu swoje konto wiedział tylko o jego problemach z komornikami, natomiast nie miał świadomości, że nie odprowadza podatków ze swojej działalności (k. 4685-4687).

W ocenie Sądu I instancji w tym zakresie wyjaśnienia te zasługują w pełni na wiarę. Należy zauważyć, iż w sprawie tej nie ma żadnego dowodu, który by wskazywał bezpośrednio czy pośrednio na to, że Ł. I. wiedział czy miał jakąkolwiek świadomość, iż jego bliski kolega, mimo prowadzenia działalności gospodarczej, nie odprowadza z tej działalności podatków. Nie można w świetle zasad doświadczenia życiowego wykluczyć sytuacji, iż bliski kolega czy przyjaciel jest faktycznie zadłużony i jego działalność zarobkowa zagrożona jest egzekucjami komorniczymi i z tego też powodu, by jego dochody nie zostały zajęte przez komornika, prosi kolegę o przysługę w postaci założenia i udostępnienia konta, mającego służyć wywiązywaniu się z zobowiązań finansowych w stosunku do zagranicznych kontrahentów w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Nie można przy tym pominąć okoliczności, iż Ł. I. zgodził się na taką przysługę swojemu bliskiemu koledze, którego znał od lat dziecińczych, przyjaźnił się z nim, darzył zaufaniem i miał prawdziwą wiedzę, że przyjaciel zajmuje się działalnością gospodarczą w zakresie handlu elektroniką. W takiej sytuacji, przy braku innych dowodów nie da się wykluczyć, iż oskarżony Ł. I. ani nie posiadał wiedzy, ani nie godził się na to, że A. P. nie odprowadza z przeprowadzanych na udostępnionym koncie transakcji podatków, tym bardziej, że konto to miało służyć tylko jednemu celowi – zapłacie podmiotom azjatyckim za zakupiony sprzęt elektroniczny, która to przecież okoliczność nie budzi w tej sprawie żadnych wątpliwości. Ł. I. więc również nie miał jakichkolwiek podstaw, by sądzić, że wpłacane na to konto pieniądze pochodzą z jakichś nielegalnych źródeł i że pochodzą z jakiegokolwiek przestępczej działalności A. P. bądź osób trzecich. Można zastanawiać się wprawdzie dlaczego oskarżony Ł. I. pierwotnie w toku śledztwa przyznawał się do popełnienia zarzuconych mu czynów, ale

już oskarżony ten logicznie wyjaśnił na rozprawie, iż wtedy przyznawał się do tego, skoro okazało się, że A. P. nie odprowadzał podatków ze swojej działalności, ale w rzeczywistości wówczas w czasie, gdy udostępniał konto koledze takiej świadomości nie posiadał, tym bardziej, że w ogóle nie uczestniczył w działalności prowadzonej przez P.. W tym zakresie więc ocenę tych wyjaśnień, przeprowadzoną przez Sąd Okręgowy, uznać należy za w pełni słuszną, odpowiadającą zasadom logiki, wiedzy i doświadczenia życiowego a tym samym ocena ta, przedstawiona na stronach 78-82 uzasadnienia wyroku, jest w pełni chroniona przepisem art. 7 k.p.k. Jednocześnie Sąd ten wykazał, że brak jest jakichkolwiek innych w tej sprawie dowodów, które by tę ocenę podważały, nie pomijając przy tym tytułów wpłat pieniędzy kontrahentom z Azji.

Słusznie Sąd I instancji zauważył, że pomocnictwo z art. 18§3 k.k. może zostać popełnione w zamiarze bezpośrednim bądź ewentualnym, za czym przemawia zwrot „kto w zamiarze, aby inna osoba dokonała czynu zabronionego”. Jednakże zamiar ten nie może być dorozumiany, domniemany, ale musi być pewny, udowodniony, by takiemu sprawcy móc przypisać pomoc innej osobie w dokonaniu czynu zabronionego. W niniejszej sprawie problem w przypadku Ł. I. sprowadza się właśnie do udowodnienia temu oskarżonemu działania z takim zamiarem, chociażby wynikowym. Tymczasem, jak już wyżej powiedziano, na podstawie wyjaśnień oskarżonych ani tym bardziej innych dowodów nie da się wyciągnąć jednoznacznego wniosku, iż Ł. I., zakładając i udostępniając A. P. konto a`vista, wiedział bądź godził się na to, że w ten sposób ułatwia koledze popełnienie czynu zabronionego polegającego na narażaniu Skarbu Państwa na uszczuplenie należności publicznoprawnych z tytułu podatku VAT. W tym zakresie, opierając się na prawidłowej ocenie dowodów, o czym wspomniano wyżej, Sąd I instancji przeprowadził logiczny wywód, który doprowadził do niemożności przypisania oskarżonemu Ł. I. winy w popełnieniu zarzuconego mu pomocnictwa do popełnienia przestępstwa skarbowego (str. 99-101 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Słusznie przy tym Sąd ten zauważa, iż takiemu stanowisku nie stoi na przeszkodzie fakt, iż jako tytuły transakcji dokonywanych z kont Ł. I. wskazywano „koszty wyjazdu zagranicznego”, „opłata za wynajem samochodu”, bowiem Ł. I. w ogóle nie orientował się w szczegółach działalności A. P., natomiast to ten ostatni (bądź nieustalona osoba) wypisywał druki polecenia wypłaty. Bez wątpienia więc te okoliczności związane z tytułem wpisanej transakcji powinny, jak to słusznie zauważa Sąd I instancji, jedynie wzbudzić w Ł. I. jakąś nieufność do działań kolegi a tym samym znając te zapisy Ł. I. powinien przez to przewidywać możliwość, iż A. P. chciał w ten sposób ukryć fakt prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej, co przecież przyświecało temu ostatniemu, co jednak nie wystarcza na przypisanie umyślności działania oskarżonego I..

W tym zakresie apelujący prokurator nie przedstawia przekonujących zarzutów, które pozwalałyby uznać błędność rozumowania Sądu I instancji. Podnoszone przez apelującego argumenty dotyczące wieku i wykształcenia Ł. I. i powinności w związku z tym przez niego co najmniej godzenia się na to, że oskarżony P. nie odprowadza podatków i dlatego też podawał w poleceniach zapłaty inne tytuły, niż rzeczywiste zapłaty za sprzęt elektroniczny są jedynie polemiką z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji w tym zakresie. Bez wątpienia można również i w ten sposób próbować wykazywać winę Ł. I., tylko że przy braku innych dowodów na podstawie takiej argumentacji można jedynie domniemywać winę umyślną oskarżonego I., natomiast w procesie karnym nie można czynić ustaleń na domniemaniach, które zawsze zawierają pewne elementy niepewności, skoro sprawstwo i wina oskarżonego, zgodnie z regułą art. 5§1 k.p.k. ma zostać udowodniona na podstawie prawdziwych ustaleń faktycznych (art. 2§2 k.p.k.).

Budowanie przez oskarżyciela publicznego tezy o winie oskarżonego I. na podstawie jego słownych deklaracji składanych w początkowej fazie śledztwa, kiedy to werbalnie przyznawał się do popełnienia zarzuconych mu czynów, pozbawione jest jakiegokolwiek logiki. Oskarżony bowiem w ogóle wówczas nie złożył jakichkolwiek wyjaśnień, które pozwalałyby na przyjęcie ustalenia, że to przyznanie się oskarżonego jest wiarygodne a tym samym, że faktycznie wiedział bądź godził się na to, że oskarżony P. nie odprowadza należnych Skarbowi Państwa podatków z tytułu prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej. Oczywiście w świetle okoliczności sprawy można przyjmować za skarżącym prokuratorem, że Ł. I. przyznając się do popełnienia zarzuconych mu czynów miał świadomość bezprawności zachowania się przez tak długi okres czasu A. P., ale, jak to już wyżej zaznaczono, można tak czynić tylko na zasadzie domniemań, bowiem nie da się przecież wykluczyć wersji, uznanej przez Sąd I instancji za prawdziwą. Konsekwencją takiego zasadnego ustalenia Sądu I instancji w zakresie braku świadomości Ł. I. co do prowadzenia

przez A. P. działalności gospodarczej bez uiszczania podatków a tym samym i w zakresie pochodzenia środków pieniężnych wpłacanych na rachunek udostępniony P. do jego działalności przez Ł. I. a następnie przelewanych na rachunki podmiotów azjatyckich jest również niemożność przypisania oskarżonemu I. winy w popełnieniu przestępstwa z art. 299§1 k.k. (a tym samym także z art. 299§5 i 6 k.k.). Przestępstwo to bowiem ma charakter umyślny, co oznacza, że sprawca „prania brudnych pieniędzy” musi mieć świadomość (obejmować swoim zamiarem bezpośrednim lub wynikowym), że te „brudne pieniądze” pochodzą z przestępstwa i to bez znaczenia z jakiego konkretnie czynu zabronionego. Sąd Okręgowy natomiast jasno wykazał, iż Ł. I. nie miał takiej świadomości, co już nie pozwala na przypisanie mu winy w popełnieniu zarzuconego mu przestępstwa z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. W tym zakresie więc w odniesieniu do oskarżonego Ł. I. z przyczyn, jak wyżej, zarzuty apelacyjne nie zasługują na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy nie znalazł również podstaw do przypisania sprawstwa i winy oskarżonych A. P. i G. S. w popełnieniu zarzuconych im przestępstw z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. oraz z art. 299§1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Z niekwestionowanych ustaleń faktycznych wynika, że każdy z tych oskarżonych w ramach swoich działalności gospodarczych stale dokonywał zakupów i sprzedaży sprzętu elektronicznego, komputerowego itp., przy czym oskarżony P. w ogóle nie odprowadzał podatków z tytułu tych transakcji, natomiast oskarżony S. uiszczał podatki, ale w nie pełnej wysokości, niż powinien. Przy czym mechanizm ich działalności polegał na tym, że środki pieniężne, uzyskane z poszczególnych transakcji, inwestowali w zakup kolejnych towarów. Przepis art. 299§1 k.k. jasno stanowi, że przedmiotem przestępstwa „prania brudnych pieniędzy” są środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości, pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego. W związku z tym Sąd I instancji, odwołując się do poglądu zawartego w wyroku SN z dnia 2 lutego 2011 r., II KK 159/10, LEX nr 785651, zasadnie stwierdził, że w niniejszej sprawie w przypadku oskarżonych P. i S., za środki finansowe pochodzące z korzyści majątkowej uzyskanej przez każdego z tych oskarżonych z popełnionych przez nich przestępstw skarbowych mogą być jedynie uznane uszczuplone przez nich należności publicznoprawne, a nie osiągnięte przez nich w zarzuconym okresie obrotu czy przychody netto, czy też wysokość dochodu stanowiąca podstawę opodatkowania podatkiem dochodowym od osób fizycznych. Słusznie przy tym Sąd I instancji zauważył, że łączna wartość przypisanych obu oskarżonym uszczupleń została wygenerowana sukcesywnie na przestrzeni kilku lat, przy czym środki te mogą zostać zaliczone do korzyści osiąganych z popełnienia czynu zabronionego dopiero po upływach terminów do rozliczenia się z organami finansowymi. W przypadku podatku od towarów i usług w przypadku każdego z oskarżonych termin ten upływał w dniu 25 każdego miesiąca następującego po zakończeniu danego kwartału a w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych termin ten za każdy rok upływał w roku następnym w dniu 30 kwietnia. Sąd I instancji wykazał, że każdy z oskarżonych, po sprzedaży określonych towarów dysponował środkami pieniężnymi pozwalającymi na zakup kolejnych towarów, natomiast nie ma możliwości wykazania, że to te należności publicznoprawne, jakie powinny zostać uiszczone we wskazanych wyżej terminach stanowiły korzyść majątkową oskarżonych i że to właśnie te korzyści służyły do dokonywania zakupów elektroniki i akcesoriów komputerowych w krajach azjatyckich czy też, że te korzyści zostały zatrzymane przy oskarżonym P. na granicy w dniu 17 sierpnia 2006 r. W tym ostatnim przypadku zasadnie za oskarżonym P. Sąd I instancji przyjął, że te środki miały być przeznaczone na zakupy za granicą dla celów prowadzonej działalności gospodarczej. Tak samo zresztą działo się ze środkami wpłacanymi na poszczególne konta, pozostające w dyspozycji G. S. i A. P. (tu także na konto założone przez Ł. I.). Przy czym nie jest możliwe do ustalenia, że na te konta wpływały przejęte przez każdego z tych oskarżonych środki stanowiące faktycznie uszczuplone należności publicznoprawne. Jednocześnie bowiem Sąd I instancji wykazał, że osiągnane przez obu oskarżonych w latach, w których dopuścili się przestępstw skarbowych przychody netto, osiągnane kwartalnie znacznie przewyższały wpłaty środków dokonywane na rachunki tytułem zapłaty za towary. Przy czym nie budzi wątpliwości fakt, że zapłatą za towary były również te przelewy, w których podawano inne tytuły zapłaty wskazujące na wyjazdy zagraniczne, wycieczki, opłaty za wynajem samochodów, co wynika nie tylko z wyjaśnień oskarżonych P. i S., ale i z analiz kryminalnych dotyczących przepływu pieniędzy na tych rachunkach. Zasadnie przy tym Sąd Okręgowy wywodzi, iż brak jest jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, iż każdy z tych oskarżonych przejmował środki z uszczuplonego podatku, by następnie środki te przekazać lub wywieźć za granicę celem udaremnienia lub znacznego utrudnienia przestępnego pochodzenia tych środków, bowiem dokonywany obrót „zarobionymi” środkami z wcześniejszych transakcji stanowił jedynie realizację

działalności gospodarczej prowadzonej przez każdego z tych oskarżonych, która przecież polegała na zakupywaniu, głównie za granicą i sprzedaży w Polsce towarów w postaci sprzętu elektronicznego, komputerowego itp. Nie da się więc w takich okolicznościach nawet zasadnie wywieść zamiaru popełnienia przez każdego z tych oskarżonych przestępstwa „prania brudnych pieniędzy” określonego w art. 299§1 k.k. W tych okolicznościach nie może więc dziwić postawa każdego z tych oskarżonych, iż nie rozumiał stawianych im zarzutów popełnienia tego przestępstwa bądź nie sądził, że tak postępując popełnia przestępstwo „prania brudnych pieniędzy”. Należy tu tylko dodać, że oskarżony G. S. od samego początku nie przyznał się do tego przestępstwa, wyjaśniając zarazem, że zarobionymi pieniędzmi po prostu dalej płacił za towary nabywane za granicą (k. 3832-3835, 4516-4518, 4689-4690).

Zgadając się przy tym z apelującym oskarżycielem publicznym, iż obowiązek podatkowy powstaje z chwilą zaistnienia zdarzenia stanowiącego faktyczną podstawę dla powstania określonego obowiązku podatkowego należy zauważyć, iż powstanie tego obowiązku nie oznacza, że podatnik nie może już takimi środkami obracać do czasu wymagalnego terminu ich zapłaty. Skoro zaś nie można nikomu uczynić zarzutu, że nielegalnie obraca środkami pieniężnymi zawierającymi w sobie także należności publicznoprawne przed upływem terminów płatności konkretnego podatku, to nie można w tej sytuacji zasadnie twierdzić, że już wówczas przed tym terminem następuje poprzez taki obrót przejęcie tejże należności publicznoprawnej w sposób przestępny a tym samym, że już wówczas poprzez taki obrót, którym transferuje się środki za granicę celem dokonania zakupu towaru, którym się handluje w ramach swojej działalności gospodarczej, popełnia się przestępstwo „prania brudnych pieniędzy”. Nie ulega wątpliwości, iż przestępstwa skarbowe również należą do przestępstw, o których mowa w art. 299§1 k.k., jeżeli przedmiotem „prania brudnych pieniędzy” są m.in. środki płatnicze pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem przestępstwa skarbowego, w tym także przejęte przez sprawcę należności publicznoprawne, jakie powinny zostać uiszczone na rzecz Skarbu Państwa a na co wskazują przytoczone przez apelującego orzeczenia Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

Jednakże nie można zgodzić się z apelującym, że w takiej sytuacji faktycznej, jaka została ustalona w niniejszej sprawie, każde dysponowanie przez oskarżonych środkami pieniężnymi uzyskiwanymi w ramach działalności gospodarczej prowadzonej przez oskarżonych nakazuje przyjąć, że oskarżeni dokonując zakupów towarów za granicą mieli jednocześnie zamiar udaremnienia lub znacznego utrudnienia pochodzenia środków finansowych z przestępstw skarbowych – narażenia uszczupień podatkowych, generowanych sukcesywnie na przestrzeni paru lat. Należy zauważyć, że wskazane przez skarżącego poglądy zawarte w orzeczeniach Sądu Najwyższego i Sądu Apelacyjnego zostały wyrażone na podstawie odmiennych stanów faktycznych, aczkolwiek dotyczących również przestępstw podatkowych, na podstawie których dochodziło do uszczuplenia przez sprawców należności podatkowych. Nie da się więc tych orzeczeń automatycznie przełożyć na niniejszą sprawę i na tej podstawie wyciągnąć wniosku, iż w niniejszej sprawie powinny również zapaść orzeczenia skazujące oskarżonych P. i S..

Skoro zaś nie da się jednoznacznie ustalić, iż każdy z tych oskarżonych przeznaczał choćby pośrednio korzyści majątkowe pochodzące z przypisanych im przestępstw podatkowych na zakup za granicą sprzętu elektronicznego czy komputerowego bądź by środki, które na przejściu granicznym w G. posiadał przy sobie oskarżony P. w chwili kontroli pochodziły pośrednio właśnie z takiej korzyści, to nie jest możliwe przypisanie tym oskarżonym winy w popełnieniu tych przestępstw. Trudno przy tym stosować w takich sprawach automatycznie zasadę, że skoro podmiot prowadzący działalność gospodarczą nie płaci podatków bądź płaci je w mniejszej wysokości, niż powinien i dokonuje w każdym przypadku za granicą zakupów towarów za uzyskane z tej działalności środki pieniężne, to podmiot ten popełnia przestępstwo „prania brudnych pieniędzy”.

Kierując się więc powyższymi argumentami uznać należy, że wydanie przez Sąd I instancji zaskarżonym wyrokiem orzeczeń uniewinniających Ł. I. od popełnienia czynów z art. 18§3 k.k. w zw. z art. 56§1 k.k.s. i art. 54§1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 6§2 k.k.s. w zw. z art. 37§1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 38§2 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. i z art. 299§1, 5 i 6 k.k.s. w zw. z art. 12 k.k., A. P. od popełnienia czynu z art. 299§1, 5 i 6 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i G. S. od popełnienia czynu z art. 299§1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. było w pełni uzasadnione, zaś zarzuty apelacyjne w tym zakresie miały wyłącznie

charakter polemiczny z prawidłowymi ustaleniami Sądu I instancji. Z tych też powodów apelację prokuratora uznać należało za nieuzasadnioną.

Nieuzasadniona jest również apelacja obrońcy oskarżonego A. P. w zakresie wymierzonej temu oskarżonemu kary.

W tym miejscu należy wskazać, że zarzut niewspółmierności kary, jako zarzut z kategorii ocen, można zasadnie podnosić wówczas, „gdy kara jakkolwiek mieści się w granicach ustawowego zagrożenia, nie uwzględnia w sposób właściwy zarówno okoliczności popełnienia przestępstwa, jak i osobowości sprawcy, innymi słowy – gdy w społecznym odczuciu jest karą niesprawiedliwą”. Niewspółmierność więc zachodzi wówczas, gdy suma zastosowanych kar i innych środków, wymierzona za przypisane przestępstwa, nie odzwierciedla należyte stopnia szkodliwości społecznej czynu i nie uwzględnia w wystarczającej mierze celów kary (por. wyrok SN z dnia 11.04.1985 r., V KRN 178/85, OSNKW 1985, nr 7-8, poz. 60; wyrok SN z dnia 30.11.1990 r., WR 363/90, OSNKW 1991, nr 7-9, poz. 39). Trzeba jednak pamiętać, że zgodnie z art. 438 pkt 4 k.p.k. ta niewspółmierność kary musi być „rażąca”. Chodzi tu więc przy wykazaniu tego zarzutu nie o każdą różnicę co do wymiaru kary, ale o „różnicę ocen tak zasadniczej natury, iż karę dotychczas wymierzoną nazwać można byłoby – również w potocznym znaczeniu tego słowa – rażąco niewspółmierną, to jest niewspółmierną w stopniu nie dającym się wręcz zaakceptować” (wyrok SN z dnia 2.02.1995 r., II KRN 198/94, OSNPP 1995, nr 6, poz. 18).

Sąd I instancji wymierzył oskarżonemu P. za przestępstwo podatkowe karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz grzywnę w liczbie 500 stawek dziennych w wysokości po 60 zł każda z nich. Zasadnie Sąd I instancji przyjął na niekorzyść oskarżonego znaczny stopień winy i znaczny stopień społecznej szkodliwości tego przestępstwa, które przejawiały się w znacznym czasokresie prowadzenia tej działalności gospodarczej, w czasie której oskarżony w ogóle nie realizował obowiązku podatkowego, uczynienie sobie z tego procederu stałego źródła dochodu, pokrzywdzenie Skarbu Państwa na znaczną wartość nieuiszczonych podatków, jak również działanie przemyślane i kierunkowe. Niezasadnie jedynie Sąd I instancji przyjął na niekorzyść oskarżonego nieuregulowanie do dnia orzekania ciężących na oskarżonym należności podatkowych, bowiem przecież celem przestępczego działania oskarżonego było uszczuplenie tych należności a tym samym to wysokość tych należności wpływa na stopień winy i stopień społecznej szkodliwości działania oskarżonego, które przekładają się następnie na właściwy dobór kar i ich wymiar. Bez wątplenia natomiast na korzyść oskarżonego zostałoby potraktowane uregulowanie do chwili orzekania tychże należności podatkowych. Natomiast na korzyść oskarżonego zasadnie Sąd I instancji przyjął przyznanie się oskarżonego do winy i jego niekaralność. Bez wątplenia więc nie można zasadnie podnosić, jak to czyni apelujący obrońca, iż działanie oskarżonego cechuje umiarkowany stopień społecznej szkodliwości, skoro oskarżony chciał się poprzez swoje niezgodne z prawem podatkowym działanie szybko dorobić. Za całkowicie zaś chybione uznać należy podnoszenie przez skarżącego na korzyść oskarżonego takich okoliczności, jak młody wiek sprawcy, skoro w czasie popełnienia przestępstwa oskarżony był już osobą w pełni ukształtowaną osobowościowo i doskonale zdawał sobie sprawę z konsekwencji swojego zachowania. W tych okolicznościach sprawy Sąd I instancji na podstawie art. 56§1 k.k.s. słusznie orzekł wobec oskarżonego łącznie dwie kary: 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności i grzywny w liczbie 500 stawek dziennych w wysokości po 60 zł każda z nich, mając przy tym na uwadze zasady nadzwyczajnego obostrzenia kary przewidziane w art. 38§1 pkt 3 k.k.s. Podkreślić przy tym należy, iż wysokość stawki dziennej grzywny oscyluje w dolnej granicy przewidzianej w art. 23§3 k.k.s., co oznacza, iż kara ta uwzględnia trudną sytuację majątkową oskarżonego.

Trudno też uznać karę 6 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną za przestępstwo z art. 270§1 k.k. za surową, jeżeli za to przestępstwo grozi maksymalnie kara 5 lat pozbawienia wolności. Słusznie przy tym na niekorzyść oskarżonego przyjęto motywację jego działania przy fałszowaniu polecenia zapłaty oraz nadużycie zaufania kolegi, który przecież udostępnił mu swoje konto bankowe do dokonywania płatności za nabywany w Azji towar.

Mając na uwadze powyższe okoliczności oraz zasady określone w art. 39§1 k.k.s. orzeczona wobec oskarżonego kara łączna w wymiarze 1 roku i 6 miesięcy jawi się jako kara wysoce łagodna, zaś z uwagi na orzeczenie wyjątkowo w stosunku do oskarżonego warunkowego zawieszenia wykonania tej kary (art. 41a§1 k.k.s.) kara ta w zasadzie nie będzie wykonywana. W tych okolicznościach sprawy orzeczenie wobec oskarżonego kary grzywny było wręcz nieuniknione,

bowiem oskarżony winien odczuć przede wszystkim dolegliwość ekonomiczną z popełnionego przestępstwa, mającego przecież na celu osiągnięcie korzyści majątkowej. Przy tym z uwagi na zaliczenie na poczet kary grzywny okresów zatrzymania i tymczasowego aresztowania w tej sprawie uznano już za uiszczoną grzywnę w liczbie 488 stawek dziennych, co oznacza, że do uiszczenia pozostała jeszcze grzywna w liczbie 12 stawek dziennych w wysokości po 60 zł.

Nie ulega więc najmniejszej wątpliwości, iż kary wymierzone oskarżonemu P. są karami w pełni sprawiedliwymi, uwzględniają one wszystkie okoliczności określone w art. 53 k.k., w pełni odzwierciedlają one kryminalną zawartość obu przypisanych oskarżonemu przestępstw a jednocześnie powinny one uzmysłowić oskarżonemu, że popełnianie przestępstw nie może się opłacać.

Skoro zaś kara ta jest sprawiedliwa i należy ją zaakceptować, to bez wątpienia nie jest to kara niewspółmiernie surowa i to w stopniu rażącym, jak to próbował niezasadnie wykazać apelujący.

Zgodzić się natomiast należy ze skarżącym, że Sąd I instancji błędnie orzekł wobec oskarżonego A. P. obowiązek uiszczenia uszczuplonej należności publicznoprawnej w łącznej kwocie 1.555.549 zł na podstawie art. 41§2 i 4 pkt 1 k.k.s. Nie ulega wątpliwości w świetle wskazanych przepisów, iż Sąd orzekając warunkowe zawieszenie wykonania kary ma obowiązek orzec jednocześnie obowiązek uiszczenia przez sprawcę w wyznaczonym czasie w całości wymagalnej nieuiszczonej należności publicznoprawnej w razie skazania za przestępstwo skarbowe, w związku z którym nastąpiło uszczuplenie ten należności. Poza wymagalnością tych należności, która w niniejszej sprawie została stwierdzona prawomocną decyzją podatkową (por. wyrok SN z dnia 7 listopada 2013 r., V KK 264/13, OSNKW 2014/3/26), na którą zresztą apelujący zwraca uwagę, konieczne jest stwierdzenie wyrokiem, iż sprawca swoim zachowaniem doprowadził do uszczuplenia należności publicznoprawnej a nie tylko do narażenia na takie uszczuplenie (por. wyrok Sądu Apel. w Łodzi z dnia 12 września 2013 r., II AKA 116/13, OSA 2014/4/18-24; wyrok Sądu Apel. w Białymstoku z dnia 27 marca 2012 r., II AKA 10/12, LEX nr 1254309). Tymczasem Sąd I instancji takie ustalenie poczynił w wyroku w stosunku do podatku VAT. Natomiast w przypadku podatku dochodowego od osób fizycznych Sąd Okręgowy, przypisując oskarżonemu P. przestępstwo skarbowe przyjął, że oskarżony swoim czynem naraził Skarb Państwa na uszczuplenie z tytułu tego podatku na łączną kwotę w wysokości 35.441 zł. W związku z tym, w uwzględnieniu zarzutu apelacyjnego na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 437 k.p.k. Sąd Apelacyjny dokonał w tym zakresie zmiany zaskarżonego wyroku obniżając o tę kwotę wysokość orzeczonego wobec oskarżonego A. P. w punkcie 6 zobowiązania. Jednocześnie dokładnie z tych samych powodów, na podstawie wskazanych przepisów, działając z urzędu na podstawie art. 435 k.p.k. zmienił zaskarżony wyrok wobec oskarżonego G. S. na jego korzyść w ten sposób, że obniżył wysokość orzeczonego wobec niego w punkcie 10 zobowiązania na podstawie art. 41§2 i 4 pkt 1 k.k.s. o kwotę 39.256 zł, na którą to kwotę podatku dochodowego od osób fizycznych zgodnie z ustaleniem Sądu Okręgowego zawartym w punkcie 8 zaskarżonego wyroku Skarb Państwa był jedynie narażony zachowaniem się tego oskarżonego.

Sąd Apelacyjny natomiast nie znajdując innych podstaw do uwzględnienia apelacji, w tym podstaw branych pod uwagę z urzędu, na podstawie art. 437§1 k.p.k. utrzymał w mocy zaskarżony wyrok w pozostałej części.

Z uwagi na ustaloną przez Sąd I instancji sytuację majątkową, rodzinną oskarżonego, jak i brak osiągnięcia przez niego stałych dochodów, mając przy tym na uwadze konieczność uiszczenia przez niego grzywny, jak i uszczuplonej należności publicznoprawnej a także częściową zasadność apelacji wniesionej na jego korzyść, Sąd Apelacyjny, tak jak i Sąd I instancji, o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze, orzekł na podstawie art. 624§1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tekst jednolity z 1983 r., Dz.U. Nr 49, poz. 223 z późn. zm.), przy czym z uwagi również na nieuwzględnienie apelacji oskarżyciela publicznego (art. 636§1 i 2 k.p.k.) całość tych kosztów ostatecznie ponosi Skarb Państwa.

M. K. P. S. U. D.